

OKRESNÝ SÚD
Žiar nad Hronom
Doňa: 29
o hod min

17 CoE/175/2012-118
6408206555

569
108/118

U Z N E S E N I E

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v exekučnej veci oprávneného **POHOTOVOŠŤ, s. r. o.**, so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, proti povinnej bytom Obrancov mieru vedenej súdnym exekútorom JUDr. Rudolfom Krutým, Exekútorový úrad so sídlom Záhradnícka 60, Bratislava, pod sp. zn. EX 4424/08, *pre vymoženie pohľadávky oprávneného vo výške 4.931,29 Eur s príslušenstvom*, o odvolaní povinnej proti uzneseniu Okresného súdu Žiar nad Hronom č. k. 5Er/569/2008-69 zo dňa 11. 04. 2012, takto

r o z h o d o l :

Uznesenie okresného súdu vo výroku, ktorým návrh povinnej na zastavenie exekúcie zamietol, **m e n í** tak, že exekúciu zastavuje v celom rozsahu.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd návrhu povinnej na zastavenie exekúcie nevyhovet. Exekučným titulom pre vymoženie pohľadávky oprávneného je rozhodcovský rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu spoločnosti Slovenská rozhodcovská a. s., Karloveské Rameno 8, Bratislava, sp. zn. SR 01324/08 z 03. 03. 2008 vydaný podľa zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní (ďalej len „Zákon o rozhodcovskom konaní“). Účastníci sporu môžu zmluvne vylúčiť právomoc všeobecných súdov a zveriť rozhodnutie svojho sporu do právomoci rozhodcov. Povinná uzavrela rozhodcovskú doložku v zmluve o úvere, u ktorej bezdôvodne namieta, že je neprijateľnou podmienkou v spotrebiteľskej zmluve. Neprijateľnou zmluvnou podmienkou podľa § 53 ods. 4 písm. r/ Občianskeho zákonníka je podmienka, ktorá vyžaduje v rámci dojednávanej doložky od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní. Rozhodcovská doložka obsiahnutá vo Všeobecných podmienkach poskytnutia úveru spoločnosti Pohotovosť, s. r. o., nie je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, pretože konanie pred rozhodcom bolo dohodnuté len ako alternatívne a výber jednej z možností riešenia sporov spočíval na žalobcovi. Oprávnený ako dodávateľ aj povinná ako spotrebiteľ sa mohli svojich práv zo zmluvy o úvere domáhať žalobou na všeobecnom súde alebo u rozhodcu. Ak rozhodcovská doložka nevyžaduje, aby povinná ako spotrebiteľ riešila spory s oprávneným ako dodávateľom výlučne v rozhodcovskom konaní a nie sú žiadne iné okolnosti, ktoré by nasvedčovali tomu, že rozhodcovská doložka spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, je rozhodcovská doložka podľa názoru okresného súdu platná. V rozhodcovskom konaní bola povinná pasívna. Nevyužila Zákonom o rozhodcovskom konaní ponúkané prostriedky právnej ochrany. Ochrana sa poskytuje len tým subjektívnym právam, ktorých držiteľia o ne dbajú a aktívne ich vykonávajú a v prípade porušenia vymáhajú. V zmysle zásady rímskeho práva „vigilantibus iura scripta sunt“ (zákony sú písané pre tých, ktorí sa starajú o svoje práva) sa povinná o svoje práva nepostarala. Podstatou úverovej zmluvy je záväzok dlžníka

- 2 -

vrátiť poskytnuté prostriedky a zaplatiť úroky. Povinná je v porovnaní s inými dlžníkmi zvýhodnená už tým, že súd uznesením č. k. 5Er/569/2008-19 z 03. 11. 2009 čiastočne zastavil exekúciu o sumu rovnajúcu sa poplatkom za poskytnutý úver a v časti vymáhaných úrokov z omeškania vo výške 0,25 % denne zo sumy 4.921,33 Eur od 16. 11. 2007. Povinná vo svojom návrhu poukazuje na konanie oprávneného, že sa domáha plnenia v rozpore s dobrými mravmi, ale skôr konanie povinnej možno charakterizovať ako nemorálne, keď úver čerpala a oprávnenému nevrátila ani požičanú sumu zníženú o poplatky a úroky. Tým, že sa povinná bráni splateniu úveru, vzniká na jej strane bezdôvodné obohatenie. Súd nevidel dôvod, aby návrhu povinnej na zastavenie exekúcie vyhovel.

Súčasne s návrhom na zastavenie exekúcie podala povinná aj návrh na odklad exekúcie. Povinná žiadala povoliť odklad exekúcie iba do času, kým súd rozhodne o zastavení exekúcie. Pre vyhovenie návrhu na odklad exekúcie neboli splnené žiadne zo zákonom ustanovených podmienok v § 56 ods. 1 - 4 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok), preto návrh na odklad exekúcie súd zamietol.

Uznesenie okresného súdu napadla odvolaním oprávnená. Okresnému súdu vytýkala, že na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, vec nesprávne právne posúdil a jeho rozhodnutie je v rozpore s kogentnými ustanoveniami právnych noriem na ochranu spotrebiteľa.

Súd napriek tomu, že mal k dispozícii zmluvu o úvere, z jej textu dospel k nesprávnemu záveru o obsahu rozhodcovskej doložky. Rozhodcovskú doložku v znení ako je formulovaná vo Všeobecných podmienkach poskytnutia úveru vyhlásili za neprijateľnú viaceré sudy Slovenskej republiky, dokonca aj Ústavný súd Slovenskej republiky v uznesení z 24. 02. 2011 č. k. IV. ÚS 55/2011-19. Súd nesprávne aplikoval ustanovenia § 57 ods. 1 písm. g/ Exekučného poriadku, § 45 Zákona o rozhodcovskom konaní a § 53 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“). Podľa judikatúry Najvyššieho súdu Ústavného súdu Slovenskej republiky exekučný súd je povinný v ktoromkoľvek štádiu konania zastaviť exekúciu, ak zistí, že nie sú podmienky pre jej vedenie. Súd sa vôbec nezaoberal dôvodmi, ktoré povinná uviedla v návrhu na zastavenie exekúcie a vôbec sa nevyporiadal s judikatúrou, na ktorú povinná odkázala. Krajský súd v Prešove v uznesení z 19. 05. 2011 sp. zn. 6CoE/60/11 judikoval, že pri nekalej povahe rozhodcovskej doložky nie je možné rozdeliť exekúciu na dovolenú a nedovolenú podľa práva Európskej únie a preto je dôvodné exekúciu zastaviť alebo v štádiu poverovania zamietnuť žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Neprijateľnou zmluvnou podmienkou podľa § 53 ods. 4 písm. r/ Občianskeho zákonníka je aj rozhodcovská doložka, podľa ktorej si síce spotrebiteľ má možnosť vybrať medzi rozhodcovským súdom a štátnym súdom, ale ktorej účinkom je, že ak by podľa tejto doložky začalo rozhodcovské konanie na návrh dodávateľa, spotrebiteľ by bol nútený rozhodcovskému konaniu sa podrobiť. Okresný súd neprípustne odklonil od judikatúry všeobecných súdov aj Ústavného súdu Slovenskej republiky. Tým, že sa súd ani len nevyporiadal s rozhodnutiami iných súdov, na ktoré povinná odkazovala v návrhu na zastavenie exekúcie, porušil ústavné právo povinnej na spravodlivý proces podľa článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Európsky súd pre ľudské práva vo veci Beian v. Rumunsko skonštatoval, že ak súd rozhodne v obdobnej veci rôzne a nevyporiada sa s rozhodnutiami iných súdov, poruší aj článok 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o základných ľudských právach a slobodách. Svojím rozhodnutím porušil okresný súd práva povinnej vyplývajúce z článku 38 Charty základných práv Európskej únie. Súd odoprel povinnej ochranu pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami a porušil aj článok 6 ods. 1 smernice Rady 93/13/EHS z 05. 04. 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ktorý

- 3 -

je kogentným ustanovením postaveným na roveň vnútroštátnym pravidlám verejného poriadku (článok 50 uznesenia Súdneho dvora (EÚ) Pohotovosť s. r. o. v. Korčkovská, C 76/10). Rozhodnutie súdu je v rozpore aj s inými rozhodnutiami Súdneho dvora EÚ (Asturcom). Odopretie ochrany pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami je porušením aj článku 169 ods. 1 zmluvy o fungovaní EÚ a zásady lojality k Európskej únii.

Navrhla, aby odvolací súd uznesenie okresného súdu zmenil a exekúciu zastavil v plnom rozsahu.

Oprávnený nesúhlasil s názorom povinnej, že rozhodcovská doložka je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. Alternatívne rozhodcovské doložky sú právne prípustné v zmysle vnútroštátneho aj európskeho práva. Neprípustnosť rozhodcovského konania v zmysle smernice Rady 93/13/EHS sa týka iba rozhodcovského konania, ktoré sa neuskutočňuje na základe „príslušných právnych predpisov“. Ide o prípady rozhodcovských konaní ad hoc uskutočňovaných bez príslušného právneho podkladu. V danom prípade však rozhodcovské konanie prebiehalo podľa rozhodcovskej doložky plne v súlade a na základe Zákona o rozhodcovskom konaní. Okresný súd vydaním poverenia na vykonanie exekúcie dňa 30. 06. 2008 vytvoril oprávnenému i povinnému právnú istotu a súčasne legitímne očakávanie oprávneného užívať svoj majetok – pohľadávku posilnenú ochranou súdom v rámci dozoru nad núteným výkonom práva. Ak by súd zastavil exekúciu v celom rozsahu, odňal by oprávnenému možnosť vymôcť poskytnuté finančné prostriedky. Povinná si svoj záväzok zo zmluvy neplnila. Súd už zastavil exekúciu v časti, v ktorej sa domnieval, že prebiehala v rozpore so zákonom. Obdobne ako súd prvého stupňa rozhodol aj Krajský súd v Žiline v uznesení sp. zn. 10CoE/67/11 zo 16. 03. 2011, v ktorom vyslovil, že aj keď exekučný titul priznáva oprávnenej osobe zákonom nedovolené plnenie, zastavením exekúcie v celom rozsahu by došlo k odňatiu účinnej ochrany práv oprávneného pred súdom (vymožiteľnosť práva). Nárok oprávneného na tzv. „čistý úver“ a „zákonný úrok z omeškania“ je opodstatnený. Poukázal na totožné rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Beian v. Rumunsko, podľa ktorého je porušením článku 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o základných ľudských právach a slobodách, ak súd rozhodne v obdobnej veci rôzne a nevyporiada sa s rozhodnutiami iných súdov. Navrhol potvrdiť uznesenie okresného súdu.

Prvostupňový súd predložil vec na rozhodnutie odvolaciemu súdu so správou, že oprávnená podala odvolanie po uplynutí zákonom stanovenej lehoty, preto odvolací súd v prvom rade skúmal, či bolo odvolanie podané včas oprávnenou osobou.

Povinná si za zástupcu v tomto konaní zvolila advokátku JUDr. o čom svedčí plnomocenstvo v origináli na č. 1. 10 spisu. Súd doručoval písomnosti advokátke povinnej; naposledy uznesenie č. k. 5Er/569/2008-40 z 09. 03. 2010. V súdnom spise sa odvolanie ani vypovedanie plnej moci povinnou advokátke nenachádza. Napriek tomu okresný súd odvolaním napadnuté uznesenie z 11. 04. 2012 dňa 18. 04. 2012 nedoručoval advokátke povinnej, ale priamo povinnej. Povinná prevzala uznesenie okresného súdu 19. 04. 2012. Aj oprávnený bol zastúpený advokátom JUDr. ale bez zistiteľného dôvodu súd doručoval uznesenie z 11. 04. 2012 priamo oprávnenému. Za účelom zistenia, či bolo rozhodnutie okresného súdu doručené správne v zmysle ustanovení Občianskeho súdneho poriadku (§ 49 ods. 1) vyzval odvolací súd povinnú a jej právnú zástupkyňu spolu s výzvou na odstránenie väd odvolania, aby oznámili, či advokátka JUDr. zastupuje povinnú na základe plnomocenstva udeleného 10. 03. 2009 alebo ak bolo plnomocenstvo odvolané, ku ktorému dňu. JUDr. odvolaciemu súdu 25. 10. 2012 oznámila, že povinnú s účinnosťou od 29. 10. 2012 v tejto veci nezastupuje.

- 4 -

Plnomocenstvo vypovedáva povinnej ku dňu 29. 10. 2012 z dôvodu, že od 01. 05. 2012 má pozastavený výkon advokácie z dôvodu vzniku pracovného pomeru. Oznámila tiež, že odvolanie smeruje proti celému uzneseniu okresného súdu.

Dopytom na Slovenskú advokátsku komoru odvolací súd zistil, že JUDr. ... má od 01. 05. 2012 pozastavený výkon advokácie.

Ku dňu 19. 04. 2012, kedy rozhodnutie okresného súdu prevzala osobne povinná, bola advokátka JUDr. ... : činná, preto bol súd v zmysle § 49 ods. 1 O. s. p. povinný doručiť uznesenie, ktorého správnosť odvolací súd preskúmava, právnej zástupkyňi povinnej. Doručenie uznesenia v rozpore s § 49 ods. 1 O. s. p. nie je účinným doručením a počiatok plynutia odvolacej lehoty nie je možné počítať odo dňa nasledujúceho po doručení uznesenia povinnej. V čase rozhodovania odvolacieho súdu už JUDr. ... advokátsku činnosť nevykonáva, zo spisu nevyplýva, že by povinná splnomocnila JUDr. ... na zastupovanie v konaní ako fyzickú osobu podľa § 27 ods. 1 O. s. p., z tohto dôvodu už závalu v doručení odstrániť nie je možné. Nesprávny procesný postup okresného súdu pri doručovaní rozhodnutia povinnej je konvalidovaný tým, že odvolanie povinnej doručené prvostupňovému súdu až 09. 05. 2012 (po uplynutí 15-dňovej lehoty) odvolací súd vecne prejednal.

Oprávnený na výzvu odvolacieho súdu oznámil, že JUDr. ... od 17. 10. 2009 vykonáva advokáciu ako konateľ spoločnosti Advocate s. r. o. a týmto dňom mu zaniklo oprávnenie vykonávať advokáciu samostatne. Ku dňu doručenia uznesenia okresného súdu č. k. 5Er/569/2008-69 nemal oprávnený zvoleného právneho zástupcu, správne okresný súd rozhodnutie doručoval priamo oprávnenému.

Uznesenie okresného súdu vydal vyšší súdny úradník. V poučení je uvedené, že odvolanie je prípustné len proti prvému výroku uznesenia (návrh povinnej na zastavenie exekúcie zamietá) v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na podpísaný súd v troch vyhotoveniach, ale proti druhému výroku (návrh povinnej na odklad exekúcie zamietá) odvolanie prípustné nie je. Poučenie poskytnuté účastníkom nie je správne.

Podľa § 374 ods. 4 O. s. p. proti rozhodnutiu súdneho úradníka alebo justičného čakatľa je vždy prípustné odvolanie. Odvolaniu podanému proti rozhodnutiu, ktoré vydal súdny úradník alebo justičný čakatľ, môže v celom rozsahu vyhovieť sudca, ktorého rozhodnutie sa považuje za rozhodnutie súdu prvého stupňa; ak sudca odvolaniu nevyhovie, predloží vec na rozhodnutie odvolaciemu súdu. Ak odvolanie podané v odvolacej lehote oprávnenou osobou smeruje proti rozhodnutiu súdneho úradníka alebo justičného čakatľa, proti ktorému zákon odvolanie nepripúšťa (§ 202), rozhodnutie sa podaním odvolania zrušuje a opätovne rozhodne sudca.

Prípustnosť odvolania v exekučných veciach upravuje § 202 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku tak, že: odvolanie nie je prípustné ani proti uzneseniu v exekučnom konaní podľa osobitného zákona (Exekučný poriadok), ak tento osobitný zákon neustanovuje inak. Exekučný poriadok v § 56 ods. 7 pripúšťa odvolanie len proti takému uzneseniu, ktorým bol povolený odklad exekúcie. Okresný súd odklad exekúcie nepovolil. Proti druhému výroku rozhodnutia by nebolo odvolanie prípustné len v tom prípade, ak by rozhodnutie vydal sudca. Keďže vo veci rozhodol vyšší súdny úradník, mohla povinná napadnúť odvolaním aj druhý výrok uznesenia okresného súdu. Odvolací súd vyhodnotil odvolanie povinnej (pre neúčinné doručenie) ako včas podané. Povinná je oprávnenou osobou na podanie odvolania podľa §

- 5 -

201 O. s. p., ale dôsledok jej podaného odvolania je ten, že sa uznesenie okresného súdu vydané vyšším súdnym úradníkom v druhom výroku zrušilo, pretože proti takémuto rozhodnutiu zákon inak odvolanie nepripúšťa. Odvolací súd mohol podľa § 212 ods. 1 O. s. p. preskúmať uznesenie okresného súdu iba v prvom výroku, ktorým bol zamietnutý návrh povinnej na zastavenie exekúcie. Vec prejednal odvolací súd v tomto rozsahu bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 O. s. p. a uznesenie okresného súdu pre dôvodne uplatnené námietky v odvolaní podľa § 220 O. s. p. zmenil tak, že exekúciu zastavil v plnom rozsahu.

Zo spisu vyplýva, že exekúcia začala na základe návrhu oprávneného 16. 06. 2008, kedy bol súdnemu exekútorovi JUDr. Rudolfovi Krutému doručený návrh na začatie exekúcie. Vykonaním exekúcie poveril súd súdneho exekútora 30. 06. 2008. Už 15. 05. 2009 podala povinná návrh na zastavenie exekúcie v časti vymáhaného plnenia a súd jej návrhu vyhovel uznesením č. k. 5Er/569/2008-19 z 03. 11. 2009 v spojení s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 17CoE/2/2010-29 z 29. 01. 2010, keď zastavil exekúciu v časti vo výške 1.601,94 Eur a vymáhaných úrokov z omeškania vo výške 0,25 % denne zo sumy 4.921,33 Eur od 16. 11. 2007 do zaplatenia. Odvolací súd už v uznesení sp. zn. 17CoE/2/2010 vyslovil názor, že vydanie poverenia na vykonanie exekúcie netvorí prekážku veci rozsúdenej v zmysle § 159 ods. 3 O. s. p.. V uvedenom rozhodnutí sa nezaoberal odvolací súd platnosťou rozhodcovskej doložky z dôvodu, že na to nemal podnet. V zmysle § 212 ods. 1 O. s. p. bol oprávnený skúmať iba správnosť rozhodnutia okresného súdu o čiastočnom zastavení exekúcie. Odvolací súd rozhodol vo veci 29. 01. 2010. Povinná už podaním doručeným exekútorškému úradu 04. 02. 2010 namietala, že celá exekúcia je nezákonná, jednak z dôvodu, že ju vykonáva súdny exekútor JUDr. Rudolf Krutý, ktorý má vzťah k oprávnenému (bývalý zamestnanec oprávneného) a z dôvodu, že „rozhodcovská doložka je neplatná“ a žiadala svoju vec riešiť „ESD Asturkom“. O tomto návrhu povinnej nebolo rozhodnuté. Dňa 27. 02. 2012 doručila povinná ďalší návrh na zastavenie exekúcie pre neprijateľnú rozhodcovskú doložku a neprijateľné zmluvné podmienky, v ktorom odkázala na súdne rozhodnutia uverejnené na webovej stránke Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky, z ktorých vyčítala, že rozhodcovské doložky formulované ako v prípade jej zmluvy o úvere hodnotia súdy ako neprijateľnú zmluvnú podmienku a s poukazom na rozhodnutie Súdneho dvora (ES) C-40/08-Asturcom sa domáhala posúdenia rozhodcovskej doložky ako neprijateľnej zmluvnej podmienky a zastavenia exekúcie. Odcitovala aj ďalšie rozhodnutia Súdneho dvora EÚ a Ústavného súdu Slovenskej republiky, v ktorých bol vyslovený rovnaký názor, že aj alternatívne dojednaná rozhodcovská doložka môže byť posudzovaná ako neprijateľná zmluvná podmienka.

Zmluva o úvere medzi oprávneným a povinnou bola uzavretá 16. 05. 2007. V bode 17 Všeobecných podmienok poskytnutia úveru bola rozhodcovská doložka dojednaná nasledovne: Všetky spory, ktoré vzniknú z tejto zmluvy vrátane sporov o jej platnosť, výklad alebo zrušenie, budú riešené: a/ pred Stálym rozhodcovským súdom zriadeným spoločnosťou Slovenská rozhodcovská a. s., so sídlom Karloveské Rameno 8, 841 04 Bratislava, IČO: 35 922 761 (ďalej len „rozhodcovský súd“), ak žalujúca zmluvná strana podá žalobu na rozhodcovskom súde, b/ pred príslušným súdom Slovenskej republiky, ak žalujúca zmluvná strana podá žalobu na súde podľa príslušného právneho predpisu. Zmluvné strany sa dohodli, že pokiaľ ktorákoľvek zo zmluvných strán podá žalobu o rozhodnutie akéhokoľvek sporu, ktorý vznikne z tejto zmluvy, vrátane sporu o jej platnosť, výklad alebo zrušenie na všeobecnom súde, považuje sa táto skutočnosť za rozvázovaciú podmienku tejto rozhodcovskej doložky; ustanovenie tejto vety sa nepoužije v prípade, ak pred podaním žaloby na súde bola podaná žaloba na rozhodcovský súd vo veci, v ktorej je touto

rozhodcovskou doložkou v súlade s vnútornými predpismi rozhodcovského súdu založená právomoc rozhodcovského súdu.

Prvostupňový súd posudzoval, či je rozhodcovská doložka neprijateľnou zmluvnou podmienkou podľa ustanovení Občianskeho zákonníka v znení od 01. 01. 2008 napriek tomu, že zmluva o úvere bola uzavretá 16. 05. 2007. I v tomto je právne posúdenie veci okresným súdom nesprávne. Zmluva o úvere zo 16. 05. 2007 je nepochybne typovou zmluvou uzavretou podľa zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. Pri posúdení charakteru zmluvy podľa občianskeho práva upravujúceho spotrebiteľské zmluvy, bolo potrebné vychádzať z § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení účinnom do 31. 12. 2007, ktorý vymenúval v § 52 ods. 1 konkrétne zmluvné typy spotrebiteľských zmlúv uzatváraných podľa Občianskeho zákonníka.

Vychádzajúc z európskej legislatívy, ako aj zásad a pojmových znakov, z ktorých pri definícii spotrebiteľskej zmluvy je nevyhnutné vychádzať, nemožno úpravu v Občianskom zákonníku považovať za taxatívnu; ide len o užšie vymedzenie pojmu spotrebiteľských zmlúv. V širšom kontexte je nutné vychádzať i z ustanovení osobitnej právnej úpravy zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom ku dňu uzavretia posudzovanej zmluvy, najmä z ustanovenia § 23a tohto zákona upravujúceho spotrebiteľské zmluvy. Spotrebiteľskými zmluvami podľa § 23a ods. 1 zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa sú zmluvy uzavreté podľa Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, ako aj všetky iné zmluvy, ktorých charakteristickým znakom je, že sa uzavierajú vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje. Účastníci zmluvy o úvere v jej záhlaví uviedli, že uzatvárajú zmluvu o úvere podľa ustanovení Obchodného zákonníka.

Oprávneniu súdov v exekučnom konaní skúmať právomoc rozhodcovského súdu v súvislosti s existenciou rozhodcovskej zmluvy, resp. s jej neplatnosťou, nebránia ustanovenia Zákona o rozhodcovskom konaní, napr. § 21 ods. 2 alebo § 40 ods. 1 písm. c/ tohto predpisu. Tieto ustanovenia sa týkajú všeobecne účastníkov rozhodcovského konania, ktorými môžu byť aj iné subjekty než spotrebiteľ, pričom sa v nich premieta klasická rímska právna zásada (princíp) „*vigilantibus iura scripta sunt*“ („práva patria bdelym“ alebo „nech si každý stráži svoje práva“ alebo „zákony sú písané pre bdelych“). Kým nevyužitie postupu podľa týchto ustanovení v prípade iných účastníkov rozhodcovského konania znamená stratu možnosti skúmať a spochybňovať rozhodcovskú zmluvu a tým aj právomoc rozhodcovského súdu v konkrétnej veci (pretože inak by tieto ustanovenia strácali svoj zmysel – boli by nadbytočné), v spotrebiteľských veciach tomu tak nie je. Princíp „*vigilantibus iura scripta sunt*“ v spotrebiteľských veciach v konkrétnych súvislostiach ustupuje dôležitejšiemu princípu, ktorým je ochrana práv spotrebiteľa. To znamená, že aj keď účastník rozhodcovského konania, ktorým je spotrebiteľ, nevyužije možnosť spochybniť existenciu alebo platnosť rozhodcovskej zmluvy podľa ustanovení Zákona o rozhodcovskom konaní, je exekučný súd oprávnený a zároveň povinný skúmať existenciu alebo platnosť rozhodcovskej zmluvy a v prípade zisteného nedostatku v tomto smere konštatovať rozpor rozhodcovského rozsudku so zákonom znamenajúci materiálnu nevykonateľnosť tohto exekučného titulu. Takýmto postupom exekučný súd naplňa príkaz vyplývajúci z princípu ochrany práv spotrebiteľa. Tomuto záveru napokon svedčí i doslovné znenie ustanovenia § 35 Zákona o rozhodcovskom konaní, ktoré účinky rozhodcovského rozsudku obmedzuje len na účastníkov. Už z tejto formulácie je zrejmé, že nebolo zámerom zákonodarcu bezvýhradne viazať všetky štátne orgány účinkami rozhodcovského rozsudku. Rozhodcovský súd je -

napriek výsledku svojej činnosti v podobe rozhodcovského rozsudku - súkromnoprávny orgán a rozhodcovské konanie je súkromnoprávnym konaním.

Cieľom rozhodcovskej zmluvy je dosiahnuť prejednanie prípadného sporu arbitrom - rozhodcom ako súkromnou osobou, na ktorého zmluvné strany delegovali takúto právomoc. V porovnaní s ostatnými zmluvnými podmienkami je význam rozhodcovskej doložky osobitný, pretože v krízových situáciách a vzniku sporu súkromná osoba rozhodne o právach a právom chránených záujmoch s cieľom dosiahnuť nový kvalifikovaný záväzok z pôvodnej zmluvy. Keďže sa tak udeje v súkromnoprávnom procese, požiadavka na rešpektovanie princípov súkromného práva arbitrom vrátane princípu dobrých mravov je plne opodstatnená. Nejde teda v prípade rozhodovania rozhodcom o výkon verejnej moci.

Odvolačný súd sa teda zaoberal aj preskúmaním rozhodcovskej doložky v súlade s kritériami, na ktorých je založený inštitút neprijateľnej zmluvnej podmienky. Na základe námietok uvedených v odvolaní dospel k záveru, že rozhodcovská doložka začlenená do rámca podmienok štandardnej zmluvy spôsobuje hrubý nepomer v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa (§ 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka).

Súdna prax je jednotná v názore, že v štádiu posudzovania splnenia zákonných predpokladov pre poverenie súdneho exekútora na vykonanie exekúcie sa exekučný súd okrem iného zaoberá tým, či rozhodnutie, ktoré má predstavovať exekučný titul, uvedené v návrhu na vykonanie exekúcie bolo vydané orgánom s právomocou na jeho vydanie a či z hľadísk zakotvených v príslušných právnych predpisoch ide o rozhodnutie vykonateľné tak po stránke formálnej ako aj materiálnej.

Oprávneným namietaná skutočnosť, že účastník rozhodcovského konania, ktorý v exekučnom konaní vystupuje v procesnom postavení povinnej, v rozhodcovskom konaní nenamietal neexistenciu rozhodcovskej zmluvy a nevyužil možnosť domáhať sa zrušenia rozhodcovského rozsudku žalobou podanou na príslušnom súde, je irelevantná. Uvedený postup exekučného súdu nebol posudzovaním vecnej správnosti rozsudku rozhodcovského súdu, exekučný súd iba skúmal, či oprávneným predložený rozhodcovský rozsudok je vykonateľný exekučný titul, medziiným, či ho vydal rozhodcovský súd s právomocou prejednať daný spor. Pri riešení tejto otázky nebol exekučný súd viazaný tým, ako ju vyriešil rozhodcovský súd.

Nie je sporné, že doručený rozhodcovský rozsudok, ktorý nemožno preskúmať podľa § 37 Zákona o rozhodcovskom konaní, má pre účastníkov rozhodcovského konania rovnaké účinky ako právoplatný rozsudok súdu (§ 35 Zákona o rozhodcovskom konaní). Súčasne ale s týmto tvrdením odvolací súd zdôrazňuje vzhľadom na oprávneným predložený exekučný titul – rozhodcovský rozsudok, že súd je oprávnený a zároveň povinný riešiť otázku, či rozhodcovské konanie prebehlo na základe platne uzavretej rozhodcovskej zmluvy (doložky), či rozhodnutie, ktoré má predstavovať exekučný titul, uvedené v návrhu na vykonanie exekúcie bolo vydané orgánom, ktorý má na to právomoc. Tento právny názor plne zodpovedá záverom obsiahnutým v rozhodnutí Súdného dvora (ES) vo veci Pohotovosť C-76/10 zo dňa 16.11.2010. Súdny dvor v súvislosti so skúmaním nekalých podmienok v spotrebiteľských zmluvách rozhodol, že vnútroštátny súd má aj vo fáze výkonu rozhodnutia povinnosť aj bez návrhu posúdiť nekalú povahu podmienky obsiahnutej v zmluve o úvere uzavretej poskytovateľom úveru so spotrebiteľom. Je úlohou dotknutého vnútroštátneho súdu určiť, či sa má podmienka zmluvy o úvere považovať za nekalú v zmysle článkov 3 a 4 smernice 93/13/EHS a v prípade kladnej odpovede je úlohou uvedeného súdu vyvodiť všetky

dôsledky, ktoré z toho vyplývajú podľa vnútroštátneho práva, s cieľom ubezpečiť sa, že tento spotrebiteľ nie je viazaný touto podmienkou. Ani predošlé vydanie poverenia na vykonanie exekúcie nie je prekážkou *res iudicata*, veci už raz právoplatne rozhodnutej, pretože poverenie pre súdneho exekútora nemá charakter súdneho rozhodnutia.

Nutnosť dôsledne skúmať počas celého exekučného konania, či sú splnené formálne i materiálne predpoklady pre vedenie exekúcie vyslovil Najvyšší súd Slovenskej republiky už v rozsudku zo dňa 27. 01. 1997 sp. zn. 3 Cdo 164/96 (publikovaný pod č. 58/1997 v Zbierke rozhodnutí a stanovísk súdov Slovenskej republiky vo zv. 5-6, ročník 1997 na strane 188), aj Ústavný súd Slovenskej republiky v uznesení sp. zn. I. ÚS 456/2011-19 z 23. 11. 2011, v ktorom uviedol, že: *„okresný súd je nielen oprávnený, ale aj povinný skúmať zákonnosť exekučného titulu, v ktoromkoľvek štádiu už začatého exekučného konania a nielen v súvislosti s vydaním poverenia na vykonanie exekúcie, a to napríklad aj na účely zistenia existencie dôvodu, pre ktorý by bolo potrebné už začaté exekučné konania zastaviť“*.

Predpokladom na vedenie exekúcie voči dlžníkovi je exekučný titul (§ 41 zákona č. 233/1995 Z. z. Exekučného poriadku). Exekučným titulom je iba také rozhodnutie, ktoré je vykonateľné (materiálne a formálne). V tomto rozsahu skúma exekučný súd exekučný titul pri rozhodovaní o žiadosti exekútora o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie (§ 44), na prípadnú námietku povinného proti exekúcii (§ 50), na prípadný návrh povinného na zastavenie exekúcie (§ 58). Súd môže zároveň v tomto rozsahu skúmať exekučný titul počas celého exekučného konania (t. j. v každom štádiu konania na návrh účastníka konania alebo aj bez návrhu) a v prípade zistenia, že nie sú splnené podmienky materiálnej alebo formálnej vykonateľnosti, môže exekúciu aj bez návrhu zastaviť.

V tomto zmysle je koncipované aj ust. § 57 ods. 1 písm. a) Exekučného poriadku, ako dôvod zastavenia exekúcie. Tento dôvod zahŕňa i prípad, kedy sa exekúcia nemala vôbec začať, keďže rozhodnutie nebolo vykonateľné a v čase rozhodovania o zastavení exekúcie stále vykonateľné nie je.

Prvostupňový súd existenciu dôvodov na zastavenie exekúcie skúmal z iných než zákonom ustanovených hľadísk. Porovnával, či vyhovením návrhu povinnej na zastavenie exekúcie bude povinná zvýhodnená oproti iným dlžníkom a či nesplatením úveru získa povinná na úkor oprávneného bezdôvodné obohatenie. Zaoberal sa tak otázkami, podľa ktorých sa prípustnosť exekúcie neposudzuje.

Predpokladom vedenia exekúcie voči dlžníkovi je exekučný titul (§ 41 Exekučného poriadku). Exekučným titulom je iba také rozhodnutie, ktoré je formálne a materiálne vykonateľné. Dôvodom zastavenia exekúcie podľa § 57 ods. 1 písm. a) Exekučného poriadku je zistenie, že sa exekúcia nemala vôbec začať z dôvodu, že rozhodnutie predkladané oprávneným (exekučný titul) nebolo vykonateľné v čase začatia exekúcie a nie vykonateľné ani v čase rozhodovania súdu o zastavení exekúcie. Rozhodcovský rozsudok vydaný na základe neplatnej rozhodcovskej doložky nie je vykonateľným exekučným titulom. Rozhodcovská doložka v zmluve o úvere uzavretej s povinnou je neprijateľnou zmluvnou podmienkou (neplatnou) v zmysle § 54 Občianskeho zákonníka v znení účinnom do 31. 12. 2007 z dôvodu, že dôsledkom takto dojednanej rozhodcovskej doložky je, že ak dodávateľ podá žalobu na rozhodcovskom súde, spotrebiteľ sa rozhodcovskému konaniu musí podrobiť. Tento právny záver je v súlade s obrovským množstvom rozhodnutí všeobecných súdov Slovenskej republiky, Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, aj Ústavného súdu Slovenskej republiky. Niet žiadneho rozumného dôvodu, aby rozhodcovskú doložku zakotvenú v bode

- 9 -

17 Všeobecných podmienok poskytnutia úveru u povinnej posúdil súd odlišne ako v prípadoch iných spotrebiteľských zmlúv. Rozhodnutie Krajského súdu v Žiline, na ktoré poukázal oprávnený vo vyjadrení k odvolaniu povinnej, v celom znení odvolaciemu súdu doložené nebolo, na webovom sídle Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky zverejnené nie je. Odvolací súd sa nemal možnosť s ním oboznámiť, aby zistil, aké dôvody ho viedli k záveru tvrdenému oprávneným.

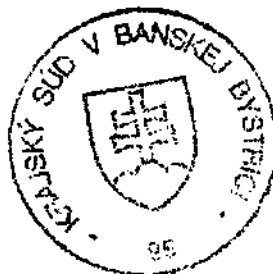
Z uznesenia toho istého súdu predkladaného povinnou – Krajského súdu v Žiline č. k. 17CoE/6/2012-89 zo 17. 01. 2012 je ale zrejmé, že aj Krajský súd v Žiline skúma, či bol rozhodcovský rozsudok vydaný na základe platne uzavretej rozhodcovskej doložky.

Pre ďalší efektívny postup okresného súdu odvolací súd poznamenáva, že ak bola exekúcia zastavená v celom rozsahu, nie je potrebné rozhodnúť o návrhu povinnej na odklad exekúcie.

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu pomerom hlasov 3:0.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Krajský súd v Banskej Bystrici, dňa 26. 10. 2012

JUDr. Zita Nagypálová
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Mgr. Jana Bednárová